

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XXXIV. Refert conueniens tunc temporis fuisse, vt ex vrbe discederet,
& qua de causa & quomodo à Prælato ad illustrem quandam mulierem
missa fuerit: vt ipsam consolaretur & quid ibi contigerit

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

REFERT, CONVENIENS TVNC TEMPORIS FVISSE, VT
 vrbe discederet, & qua de causa: & quomodo Prelatus ipsius eam ad illustrem
 dam mulierem valde afflictam miserit, vt ipsam consolaretur. Narrare inquit
 bi illie contigerit, nec non magnam gratiam, quam sibi Dominus fecerit, quod
 fuerit cur illius Maestris virum quendam nobilem exaceraret, ad illi exten
 corde seruendum: cuius ope auxilioque ipsa post mortem
 rifice adiuuaretur: est id imprimis notatu
 dignum.

Q Vanquam summo studio conuiteret, vt res hæc clam omnibus
 ret; ita tamen secretò eam peragere non potui, quin ad malitiam
 notitiam perueniret, quorum aliqui eam credebant, aliqui minus.
 ximè verò timebam, ne cum Prouincialis noster venisset, & ex ali
 quid de isthoc negotio inaudisset, in eodem me progredi uocaret.
 enim iubente, penitus id de manibus deposuissim, nec in eo quid
 egissim: sed huic timori alià Deus viâ prospexit, quod scilicet, in
 te quadam illustri, plusquam viginti leucis hinc distante, nobilitate
 dam matrona, ob mariti sui mortem ita contristabatur & afflicta erat,
 ne mortem ei dolor hic affretet, omnes metuerent. Contigit post
 lam in peccaricula huius notitiam venire, Deo enim disponente factum
 est, vt varij varia de me apud illam loquerentur, idque ob alia que
 consecuta sunt, bona. Magnam Matrona hæc cum Prouinciali
 notitiam ac familiaritatem habebat: quod autem illustri esset
 oriunda, & tali me in monasterio agere sciret, vnde egredi foras hinc
 hinc magnum illi mei videndæ desiderium Dominus iniecit (vt postea
 persuasum habebat, mea me præsentia consolationem aliquam
 sibi posse) quod aliter fieri non poterat, nisi me quamprimum ad
 cando, omnem quâ poterat ad hoc industriam & media adhiberet.
 ergo ob rem litteras ad Prouincialem longius distantem scripsit, quibus
 sub præcepto obedientiæ iniunxit, vt quamprimum me cum alia que
 focia ad ipsam conferrem. Nocte Natalis Domini nuntium hoc
 quod sanè me aliquantulum turbauit, & valde afflixit, quod videtur
 eo illos me euocare, quod aliquod in me bonū esse crederent: quod
 me ita improbam & nequam videbam, hinc malè me habebat talis
 me vulgò opinionem haberi. Cum ergo me serio Deo per precor
 mendarem, contigit me in extasin rapi, quæ toto matutinarum horarum
 tempore, aut magna saltè earum parte durauit. Monuit me Dominus
 illuc concedere non negligerem, nullis autè aliorum consilijs opor

Iniungitur
 ei vt ad
 nobilem
 matronam
 se confe
 rat.

S.
heresia

Opera
IN VII
156

...que auscultarem, quia penè omnes temere mihi consultari erāt; &
 ...aliquam in hoc difficultatem & laborem sentirem, fore tamen,
 ...magnum Dei obsequium cederet, & ad monasterij erigendi bo-
 ...m progressumque, expedire & necesse esse, vt ad tempus hinc discede-
 ...rem, quo ad usque bulla Romā mitteretur; Dæmonē quippe magnas mi-
 ...hinc Prouincialis aduētum, insidias praeparasse, ego verò constanter age-
 ...rem, nec vllatenus timerem, se enim illo in loco mihi adfuturum. Ego his
 ...verbis egregie animata & excitata, Rectorem Collegij Societatis Iesu de
 ...omnibus certiorē reddidi. Is monuit me, ne vllam ob causam perfectio-
 ...nem hanc omitterem; alij verò illā penitus dissuadebāt, dæmonis astu &
 ...dolo eam adornari dicentes, vt aliquod inde mihi malum & periculum
 ...intereretur; quapropter Prouinciali meam meā in contrariū rescriberē.
 ...Venim P. Rectori obediuī, & ijs quæ in oratione cælitus inaudieram a-
 ...menata, sine vilo prorsus timore, in viam me dedi; sed non sine magna cō-
 ...fusione & pudore, dū videbā e quo titulo & prætatu illuc euocarē, &
 ...quam grauit me aduocantes in hoc deciperentur. Atque hoc in causa
 ...cur sollicitus & instatius ad Dominū clamarem, ne me ipse desereret.
 ...Mortuus in modum tamen me consolabatur, quod in ciuitate ad quam me
 ...conterebam, Collegiū Societatis Iesu esset, quod verò essem in omnibus,
 ...que mihi iniungerēt, vt & hic erā, parere paratissima; hinc aliquo modo
 ...locura futura mihi videbar. Placuit autem Domino, nobilem illā matro-
 ...nem per consolaciones ita paulatim dolorē suū pellere, vt euidenter statim
 ...etiam habere inciperet, & dolore pulso, quotidie magis & magis conso-
 ...lationem admitteret. Magni porro hoc omnes faciebant; quia, vt dixi,
 ...millia & dolor, quam maximē eam lancinabant. Et sanè verisimile est,
 ...Dominum plurimorum bonorum, quos noui, precibus, quas pro me, vt
 ...bene mihi res hæc succederet, fundebant, permotum hoc ei beneficium
 ...occurtille. Ad hæc, Deum ipsa quam maximē timebat, tantæque erat pie-
 ...tas, vt magna illius pietas & virtus suppleret id quod mihi deerat. Ma-
 ...gno erga me amore affici cœpit, vt & ego erga illam, quod magnam
 ...eius bonitatem notarē. Sed omnia penè ibi me cruciabant; nā quod lau-
 ...dibus deique ab ea alerem, valdè me affligebat; & quod tanto in pretio
 ...haberet, in magno me timore continebat, & ita meticulosa anima mea e-
 ...ra, vt se ipsa negligere non auderet. Ipse quoq; Dominus me nō negligē-
 ...tiam in toto illo tēpore quo illic egi, per insignes mihi gratias cōtulit, qua-
 ...rum mihi libertate dabant, & quidquid videbam, ita me contēnere
 ...faciebant, ac quo plura videbam, eo magis omnia patui faciebam) vt eum
 ...nobilibus matronis identide ea libertate agerē, ac si ijs æqualis
 ...esset, quibus tamē seruire sumō mihi honori ducere potuissē. Porro
 ...nō contēnendū ibi lucrū feci, quod etiā ipsi indicare nō dubitauī. Videbā
 ...illam

*Dolet ob e-
 rubescit
 quod bonū
 opinionē de
 se vulgo
 haberent.*

*Consola-
 tionem hu-
 in Matro-
 na aliorū
 precibus ex
 humili-
 tate ascri-
 bit.*

*Laudē eā
 ibi haberi,
 crux illi-
 rat.*

G g 2

illam tamen tam potentem, infirmitatibus & passionibus non magis subiectam esse quam ego, quamque omnis potentia parvi facienda est, quo illa maior est, quo etiam plus sollicitudinum & laborum mandatur. Magnates namque semper solliciti sunt, ut se iuxta statum suum omnibus gerant, & quomodo auctoritatem suam tucantur, quod nati-
 ipis queream indulget; adhuc extra tempus & praescripta regulam praudent & conant (omnia namque pro status ratione fiant oportet, non prout naturae complexio & indoles exposcit) saepe etiam obsequium statui suo conformes, quam qui appetitui faciant iatis, debent condere.

Vnde factum, ut ille domicellaris & nobilium status plane nauseam mouerit: Dominus me ab omni dissolutione liberet & protegeret. Licet autem haec de illustrissimis regni huius sit, ita tamen humiliter ita teres ac rotunda, ut pauca esse credam, quae hac in parte eum mouerint: quare sortem eius miserabar, ut etiam nunc miseror, quod sapere, contra quam naturalis inclinatio dicitur & suadet, quod & auctoritatem suam taceatur, agere videam. Ut taceam interea, quod parum famulis & ancillis fidere oportet, et si, quotquot ipsa haberet, boni & probi essent: non plus vni, quam alteri, loquendum est: is quem cariorem habes, odio quodammodo exterius est prolequenda. Talis autem haec seruitus & subiectio est, ut hoc vnum de mendacibus quae mundus loquitur, dum id genus homines Dominos vocat, cum uera, (ut mihi quidem videtur) sexcentarum rerum sint in animum dicitur Domino, ut toto illo, quo illic egi tempore, domestici omnes meo Dei obsequio & cultu proficerent; efficere tamen non potui, ut nequam me difficultates exciperent, quae nonnullorum matronarum invidiam mirifice erga me affici videntium, odio & inuidia ortum habebat. Putabant fortasse, lucellum me aliquod captare: & forsitan Dominus permittente factum ut nonnullae mihi molestiae, tam hac in re, quam in id genus exhiberentur, nec a laute illius tractationis, quam ab illa parte experiebar, illicitis in profundum voluptatum demergeret. Praeterea autem Domino, me ex omnibus, cum anima mea lucro & emolumento educere. Interea dum ibi agerem, venit illac forte fortuna honestior plus quidam Religiosus, quicum ante aliquot annos inter dum egeram. Cum ergo in Ordinis, cuius ipse erat, monasterio, quod non procul a loco in qua agebam, distabat, sacrum audirem, quoddam mihi verum desiderium sciendi quis esset animae hominis illius (quem magnum Dei esse cupiebam) status: quare surrexi de loco, ut cum allocutionem haberem. Sed quod in oratione iam recollecta essem, hinc postea visum est, merum temporis dispendium fore, & quam ob causam

*Magnatū
seruitus
quod fa-
mulus.*

*Desiderat
scire quis
esset status
animae eius
in istam
Religiosi*

negotio immiscere vellem. Vnde iterum ad orandum me composui. Quantum memini, tertio sic resedi, & surrexi: sed tãdem plus bonus Angelus potuit, quam malus. Illum ergo iussi aduocari, qui me in quadã se-
 te Confessionali est allocutus. Interrogare nos mutuo de vitã nostrã ra-
 tione cepimus: iam enim multum temporis effluerat, ex quo inuicem
 non videramus. Referre illi incipiebam, vitam meam miseris ac ærumnis
 plenissimam fuisse: illi verò instanter à me petenti, vt, quãnam hæc affli-
 ctiones essent, illi aperirem, respondi; eas nesciri à quoquã nec dici à
 me oportere. Tam ille, cum Dominicanus, de quo apud eum mentio-
 nem feceram, illas sciret, se, quia illo amico utebatur, haud difficulter
 ex illo scire eas posse; quare nullam me in illis sibi aperendis difficulta-
 tem facere debere. Tam parùm verò in potestate eius fuit, id instanter
 ex me non petere, quam in mea fuit (vt mihi quidem apparet) id ei non
 petenti: nam et si semper tum cum ipso, tum cum Rectore quem dixi, non
 nisi summa cum repugnantia & rubore, hisce de rebus tractarem; tunc
 tamen nullam omnino in hoc difficultatẽ, quin imò magnam vice versa
 consolationẽ sensi. Retuli id ei sub sigillo Confessionis: atq; is tum qui-
 de, discretior & prudentior mihi esse videbatur, q̃ vnquã ante fuerat, esto
 eum semper vt magni ingenij prudentiq; virum, suspexerim: respiciebã
 ad præclara eius talenta & dona naturæ, quorum ope, si se penitus Dei
 obsequio dedicasset, magnum in virtutũ studio profectum facere potuis-
 set. Hoc enim, iam abhinc aliquot annis mihi per familiare est, nimirum,
 q̃ neminem, qui mihi ob dona naturæ maximè placeat, videam, quin sta-
 tum videre vellẽ, vt is se totum ad Dei obsequium applicaret; idq; tam ar-
 deti desiderio & impetu, vt interdũ me retinere nequeã: & quanquã om-
 nes quotquot sunt homines ei seruire optẽ; cum tamen illos, qui mihi præ
 alijs placeat, ei seruire desiderio hinc hocce desiderium sumo in me im-
 petu ingruit, vnde quã instantissimè & feruentissimè pro ijs ad Dñm cla-
 moro. Ita prorsus cum hoc quẽ dico Religioso, mihi factũ est: orabat quippe
 is me, vt Deum pro ipso feruenter rogarem (q̃ tamen non opus erat mihi
 dicere: nam ita iam tum disposita eram, vt non possem pro eo non orare)
 vnde ad locum, in quo orationi sola in quiete insistere consueueram, me
 contereus, incepti cum Dño, in summa mentis recollectione modo quodã
 simplici & puerili (q̃ mihi valdè frequens est, vt quid dicam, prorsus ne-
 sciam) agere: amor quippe loquitur, & anima ita alienata, & quodãmodo
 extra se est, vt non aduertat quantum sit inter ipsam & Deum discriminẽ:
 nam amor, quo se ab illius Maiestate diligi nouit, in causa est cur ipsa sui
 obliuiscatur; imò verò putat, se in illo esse, & tanquam si Deus quod-
 dam proprium & indiuisum illius bonum esset, stolidã quãdã proloquitur.
 Hoc illi tum temporis dixisse memini, postquã multis cum lachrymis

Gg 3. ab eo,

S.
Leresia

Opera
N. V. V.
186

*Arrianus
& mis-
erias suas
Religioso
eodem re-
fert.*

*Eius oratio
de modice.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ab eo quam enixissimè postulassem, vt animam hanc totaliter ac reuera inter seruos suos cooparet. Nam esto eum vt bonum virum exillimarem, satis tamen id mihi non erat; sed volebam vt perfectus & optimus esset, vnde sic ad Dominum clamaui: Hanc mihi gratiam negare non debes Domine, respice illum, obsecro; aptus est enim & conueniens, vter amicis coopretur. O ingentem Dei bonitatem & humanitatem, quod non tam verba, quam desideria & voluntatem qua illa proferuntur, tuetur; quique non indignatur aut succenset, quod talis, qualis ego sum, Maiestatem eius tam audacter alloquitur: sit ipse in aeternum bene dicitur.

Magna eius afflictio orta ex eo quod dicitur: nunc est in Dei gratia.

Memini me ea ipsa hora, qua noctu illam orationem fundebam magna angustia & pressura spiritus oppressam fuisse, inde orta quod cogitarem, num in Dei amicitia essem, quod autem certo scire non possem, num in eius gratia essem nec ne (nō quod hoc scire volebam; mori quippe maluissimè quā talem vitam ducere, in qua non poterā certa esse, tuane essem an non; nulla quippe mors tam mihi grauis esse poterat, quā reputare num fortè Deum offendissem) & me hoc non parū angeret, rogabam ipsum, ne hoc vlla ratione permitteret, idque magna quadam iuuauitate & lachrymarum copia. Tum verò intellexi, non esse quod me propterea torquerem, sed posse confidere, me in illius gratia esse: nec enim non potest, vt anima qua tali Deum amore prosequitur, tales quoque ab eo gratias & experientias recipit, sibi persuadeat, se in lethali peccati statu existere. Certa me spes & fiducia exinde tenuit, Dominum mihi id indubitatè concessurum, quod illi homini ab eo postulabatur. Aiebat, vt quaedam illi verba dicerem: sed hoc mihi permolestum erat, quod quomodo ea illi dicerem, nescirem. Hoc quippe, aliquid videlicet alicui tertio significare, praesertim ignorante me, quam in partem is hoc me accepturus esset, & num forsitan nec explorurus, mihi semper durissimum & grauissimum videtur. Valdè quidem quoad hoc anxia eam, Dominus tandem ita apud me firmiter resolui, vt (prout mihi quidē videtur) Deo pollicita sim, omnimodis illi me ea diciturā, sed quia valde crebescēbā, scripro verba illa comisi, eique tradidi. Liquido apparebat, hanc re à Deo venire, ex eo quod in eo operabatur: valdè enim sic apud eum proposuit, totum se orationi dedicare, id ipse propositum quantum executioni non mandaret. Sed cum Dominus eum ad se attrahere cuperet, quasdam ei veritates per me significari voluit, quae & etiam inchoata ita conducibiles fuere, vt ipsemet nō parū miraretur. Crediderim Dominum eū sic paulatim disposuisse, vt hoc pacto is sibi persuaderet, has ab ipsius Maiestate prouenire: & esto ego miserima esē, ac dentissimè tantum Dominum rogabā, vt eū penitus ad se attrahere, eiq; voluptatū, atque carnalium vitæ huius rerū contemptū indere dignaretur: quod ille ita rege-

est executus (quo nomine sic Dominus in æternum benedictus) vt, quotiescunque me alloquitur, velut percussa obstupescam; &, nisi oculis ipsi meo vidissem, credere vix possem, Dominum sic et suas tam breui tempore gratias adauxisse, & sic eum ad se attraxisse, vt iam ad nullam omnino mundi huius rem viuere videatur. Dominus eum corroboret: si enim hoc pacto pergat (vt eum perfecturum in Domino spero; nam in sui ipsius cognitione insigniter & solide fundatus est) haud dubiè de selectissimis ipsius famulis, & ad multarum animarum vtilitatem futurus est. Breuissimo enim tempore permagnam rerum ad Spiritum spectantium experientiam est consecutus: hæc quippe sunt dona, quæ Dominus, & cum vult, & quomodo cumque vult, dare solet: neque hoc in ipsa temporis diurnitate, aut obsequiorum præstitorum magnitudine situm est. Non tamen dico, hæc nihil omnino ad hoc conferre; sed Dominum subinde his post viginti annos contemplationi iugiter impensos non dare, quod alijs dat in vno. Nouit scilicet Maiestas eius, quare id non faciat; vnde grauius erramus, cum credimus, nos ob plurimos annos contemplationi impensos ad cognitionem eius debere venire, quod sine experientia nullo modo haberi potest: & hinc est, quod, vt dixi, plurimæ errent, quod cum Spiritu non habeant, eum nihilominus habere vident. Non dico autem, eum, qui spiritu caret tamen doctrinâ valet, nõ debere dirigere illos qui spiritum habent: sed, illum tam quoad exteriora, quam interiora, in rebus naturalibus quidem, iuxta rationis & intellectus dictamen, in supernaturalibus verò iuxta sacræ scripturæ normam se conformare debere. In reliquis autem nec caput suum torqueat nec intelligere se putet quod minimè intelligit, nec spiritus suffocet: nam hi quantum ad hoc, iam tum ab alio maiore Domino gubernantur; neque enim Domino vel superiore carent. Non ergo plus nimio hoc miretur, aut hæc impossibilia esse putet (Domino namque omnia possibilia sunt) sed fidem corroborare, seque humiliare studeat, cum videat, Dominum fortasse vultam quandam hæc in scientia penitentiorem versatoremque; facere, quæ se, esto bene doctus & sapiens sit: hæcque humilitate, tum alijs animabus, tum sibi plus proderit, quam se contemplatiuum venditando, cum tamen talis non sit. Nam iterum dico, nisi experientiam habeat & maximam humilitatem; quæ sibi persuadeat, se nihil hic intelligere, non propterea tamen id impossibile esse, & ipse valde parum lucrabitur, & etiam faciet vt is quæ dirigendū habet, minus proficiat: at si humilis sit, certò hæc promittere potest, non permisurum Dominum, vt aut ipse, aut alius decipiantur.

Hic ergo Religiosus, hæc humilitatis virtute à Domino multis in rebus accepta, in hæc se, quæ sibi possibile fuit, materia perficere studuit, quia

S.
heresia

opera
N. V. V.
156

Errat qui se per longam meditationem temporis intellectu vos sperant quod non nisi per experientiam intelligat.

*Bonum est
ab alio in-
quirere
quod ipse
non misit
24.*

quia doctrina valet, & quod non habet per experientiam, hoc desunt illam habentibus; Dominus quoque eum iuuat, magnam illi fidem dando, itaque tam sibi, quam alijs nonnullis (inter quos & ego sum) profuit. Cum enim Dominus nosset, quæ mihi difficultates instarent, aliquos ex illis qui me regerent ad se rapere vellet, prouidit (ut quidem apparet) alij ut reliqui essent, qui me in multis difficultatibus adiutarunt, mirifice profuerunt. Dominus penitus eum immutauit, adeo ut se ipse quodammodo vix norit, & ei corporale robur, quo antè caruit, ad utilitates subeundas dedit, cumque antea debilis esset, ad omne quod bonum est, vegetus & animatus factus est, ut alia plurima taceam. Vnde liquet, hanc valde singularem Dei vocationem fuisse: sit ipse in æternum benedictus. Omne porro bonum hoc ei, crediderim promanare à domino, quæ Dominus illi in oratione contulit, quod hæc ei non leuiter ac vane in summa cute adhzreant: nam aliquibus in rebus Dominus id ad oculum videri iam voluit: etenim ipse, velut vi facta, omnia perempit, tamquam qui iam penitus & intime cognouit, quantum meriti in perfectionum tolerantia situm sit. Ipsa (quæ Dei potentia est) confido forte, eum ut ope ingens, tum nonnulli fratres Ordinis cuius ipse est, tum etiam quod vniuersus bonum consequatur. Hoc iam tum ad oculum apparet accipit. Ego quippe notabiles quasdam visiones habui, in quibus multo Iesu declarauit, quæ sanè admirationem merentur, nec non de alijs quibus Ordinis Prædicatorij viris, ac singillatim de vno, cui Dominus iam suo progressu etiam quædam aperuit, quæ antè de eo è Domino intellexeram. At de illo, quo de in præsens loquor, plurima mihi in visionibus uelata sunt. Vnam tantum rem modo referre hic volo: cum quodam tempore cum eo, certo quodam in loco locutioni destinato, agerem, animam a se auertente sensit, ut propè à me ipsa deficerem: nam Dei potentiam considerabam, videns, quomodo in tam breui tempore animam quædam ad tam sublimem statum euexisset. Magnum sanè is mihi tum patere inculsit: quod viderem illum, magna cum humilitate, me de cetero nonnullis ad orationem spectantibus agentem, audire: sed quia illa me perexigua erat, quod nempe ita liberè cum id genus hominibus agerem, hanc sanè libertatem meam Dominus benignè tolerasse debui: ardens meum, quo illum magnos in rebus spiritus progressus facere aspicebam, desiderium. Ita porro illius mihi conuersatio & commercium profuit, ut is nouum quemdam in anima mea ignem indidisse videatur, quod me inflammaret, ad Domino velut de nouo seruiendum.

Quid non agit, ô bone Iesu, anima tuo amore inardescens, quæ sanè eam nos facere oporteret, & quam Dominum ferio rogare, ut

in hac vita hanc conservare dignetur! Imò quisquis eundem amorem in se
sentit, id genus animabus semper adherere, & quocunque locorum, si
sibi possit, sequi eas deberet.

Ingens sanè agroti felicitas est, in alium quempiam incidere, qui ex
eodem morbo decumbit; estque illi non mediocri solamen, quòd suo in
malo socium habeat: hi namque inuicem non parùm, tum in patiendo, tùm
in merendo profunt. Etenim, qui parati sunt mille pro Dei amore
vitas exponere, mirè inuicem iuuant & suffulciunt, imò occasiones sibi
distingunt, in quibus sæpè vitam pro amico exponant. In quo militi-
bus perharmiles sunt, ideo bella oriri optantibus, ut spolia ex hoste re-
ferant, itaque ditescant, norunt quippe alià se via ad opes peruenire non
posse. Horum manus & partes sunt, strenuè laborare. Quàm porro
magnum id sit oportet, in quo Dominus lumen dat, quo quis videat & in-
telligat, quantum sibi meritorum & fructuum, quid pro eo patiendo, cõ-
pare non ante bene id intelligitur, quam omnia propter illum deseran-
tur, qui enim alicui rei adheret, satis is indicat, illam se aliquo modo ma-
gnificere; si autem aliquo modo magis faciat, graue illi & molestum sit
necesse est, illam deserere: imò, quidquid facit, id & imperfectum est, &
velut perditum: atq; bene hic locum habet commune illud prouerbum,
perditum illum esse, qui perditum sequitur. Quænam autem maior dari
lingue perditio, cæcitas, aut miseria potest, quam magni æstimare id
quod in se nihil est.

Sed ut ad propositum meum reuertar, ingens sanè in animo meo gau-
dium senti cum animam illam viderem; nam videbatur Dominus velle,
ut ego ingentes illos thesauros, quos ei communicauerat, cernerem;
deum enim viderem gratiam quam mihi contulerat, quod nimirum id
inimiculis & ope mea fieri voluerit, ad quod me profus indignam
agnoscebam: atque hoc in causa erat cur datas ei à Deo Opt. Max. gra-
tias matori ipsa in pretio haberem, ac plus ob eas ei me debere crederem,
quam si mihi factæ essent, maximalque DOMINO agerem gratias,
volens, Maiestatem eius voto & desiderio meo iam tum incipere
lausfacere, & preces meas exaudisse, quibus nimirum ab eo petieram, ut
hominum diuitios excitaret. Cum ergo anima mea sic constituta esset, &
traxit in se gaudium amplius ferre non posset, extra seipsum egredie-
batur, seque perdebatur ut amplius lucraretur; illas item considerationes
conturbabat, nec non diuina illius linguæ, qua Spiritus sanctus loqui vide-
batur, auditum; statim vero magna me extatis & raptus, qui mihi om-
nem penè sensum adimebat, etli id diu non duraret, occupauit. Videbam
namque Redemptorem nostrum Christum in maxima Maiestate & glo-
ria, magna gestientis & gaudentis animi, ob id quod ibi cõtingebat, signa
dantem

S.M. Teresa Opera.

Hh

dantem

Ille perdi-
tus est qui
perditum
sequitur.

Videt Re-
demptorẽ
nostrum
Christum.

S.
Teresa

Opera

IN VIII

libro

dantem; & hoc ipse mihi etiam indicabat, volebatque me ad oculum dēdere, se in huiusmodi colloquijs & conuersationibus semper præse- adesse, quamque sibi gratum sit, quod homines ita de ipso loqui possent.

*Alia vi-
fo.*

Alio tempore videbam, quomodo hunc ipsum Angeli magnæ gloria eleuarent, etsi tuæ temporis longè à loco, in quo ipse agere discita essem: è qua uisione collegi, animam eius insignes prope- sus facere. Et reuera ita erat: nam cum illi quidam, cui ipse ante- neficium insignè contulerat (eius quippe honori & animæ quam ma- mè consuluerat) enorme crimen, ob quod eius honor non parum pe- clitabatur, etiam productis testibus affingeret; hanc ipse tamen calu- niam grateranter lætoque animo sustinuerat. Vt taceam quod & alia- opéra ad Dei honorem fecerit, & adhuc alias iniurias & persecutiones- quamimter tulerit. At plura referre minimè mihi in præsens conuenit- videtur; nihilominus si R. V. secus videatur (quandoquidem ea mox- postea illa, ad Dei honorem & gloriam referri poterunt.

*Prophetia
omnes
quas præ
dixit ad-
impleta
sunt.*

Omnes potro quas hætenus retuli, de isthoc monasterio præ- ctiones, nec non & eæ quas adhuc tam de illo, quam de alijs op- sum commemoratura, exactè adimpletæ sunt; inter quas nulli- nullæ triennio antè, aliæ amplius, aliæ etiam minus, quam vulgo immo- cerent, à Domino dictæ sunt. Semper autem eas Confessario meo, non amicæ illi meæ viduæ, qua cum loqui poteram (vt dixi) dedica- hanc autem sciebam eas alijs aperire solitam; & hi norunt me acur- mentiri. Et Deum venerans precor, ne me vmquam de vlla re, medi- tanti momenti negotijs aliter, quam ipsa veritas loquendum suadet, qui finat.

*Reuelatur
ei sororem
suam re-
pentina
morte mo-
rituram.*

Cum de sororibus meis quidam subita morte sublatus esset, valdè me angebat, eo quod Confessionem instituendi tempus ei- fuisset, inter orandum mihi reuelatum fuit, etiam sororem meam rep- tina morte morituram; vtq; me ad illam conferrem, ac qua poteram- peram darem, vt ad mortem se disponeret. Dixi id Confessario meo- sed quod ille me abire vetaret, idcirco idem mihi & denuò signifi- tum fuit: quod ille audiens suauit eo me conferrem, nullum quippe- de mihi damnum secuturum. Illa tum quidem in pago commemorata- Illuc ergo cum venissem, nec itineris tamen mei causam ei aperire- qua potui illam in omnibus edocere & illustrare conata sum, & vultu- fui vt sæpius confiteretur, exactamque animæ suæ rationem habere- quod etiam præstitit, quia per se bona & pia erat. Quatuor autem- quinque annis postquam illam sæpius confitendi, & super confite- suam seriò aduigilandi consuetudinem assumpsit, nemine præsentis-

etiam confessione instituta, ex hac vita abrepta est. Bene ei cecidit, quod (quia id ita iam consueverat) non nisi octiduum aut circiter, ab vltima eius confessione elapsum esset. Mirum in modum gauisa sum, audiens illam ex hac vita decessisse. Ceterum valde paruo tempore in purgatorio fuit. Vix enim octiduum præterierat (vt mihi videtur) cum mihi, statim à sumpta communione, Dominus apparuit, meque videre voluit, quomodo eam ad cælos deduceret.

Iam inde ab eo tempore, quo mihi Dominus id declarauit, vique dum ipsa moreretur, nunquam, quod mihi dictum erat, oblita sum, vti nec localis mea, quæ mox vt illam obijisse comperit, ad me venit, mirata cum omnia quæ dicta erant, ita exactè adimpleta vidit. Sit Dominus in æternum benedictus, qui tantam animarum, ne pereant, curam gerit. Amen.

CAPVT XXXV.

COEPTAM DE FVNDATIONE MONASTERII GLORIOSI P.

Sancti Iosephi narrationem prosequitur: simulque declarat, quibus Deus monasterium sanctam in eo paupertatem seruari iusserit: ac qua de causa à nobili illa matrona recesserit; nec non alia quæ sibi contigerunt.

INTERIM verò cum apud eam quam dixi mulierem agerem (egit autem plus quam medio anno) Domino faciente contigit, quamdam Ordinis nostri monialem, quæ plusquam septuaginta leucas ab hac ciuitate distabat, mei notitiam accipere; vnde non dubitauit huc ad me excurrere, non verita aliquantulum de via desletere, quo in mei colloquium veniret. Mouerat illam Dominus, vt aliud quoddam Ordinis nostri monasterium erigeret, idque eodem anno & mense, quo me ad natiuitatem facendum excitarat: hoc autem desiderio & proposito concesso, vendidit cuncta quæ possidebat, & nudipes Romam, quò confirmatorias litteras impetraret, abiit. Mulier est austeræ vitæ & orationis studio mirè addicta, quin & Dominus insignes ei gratias præstitit: Deipara quoque Virgo ei apparsit, iussit vt rem quam meditabatur, executioni mandaret: tanto porro me in Dei famulatu antecurre-

S. M. Humilis.

hæc interuallo, vt coram illa comparere erubescerem. Ostendit mihi litteras confirmatorias, quas Româ attulerat, & quindecim dierum illorum quibus apud me fuit, spatio inter nos deliberauimus, quomodo hæc monasteria nostra conderemus. Antequam autem illam cõuenissem, nunquam hactenus in an die, regulâ nostrâ, priusquam relaxata esset, vetari, ne quid proprium Moniales haberent: hinc etiam intentio mea nõ fuerat, vt isthæc

H h 1

mona-

S.
LITRESIA

Opera
N. V. M.
186